

Základní škola Klatovy, Čapkova 126

Preventivní program

Školní rok 2020/2021

Zpracovala:

Mgr. Alena Virtová

Obsah

Úvod

Vytýčení rizikového chování

Cíl preventivního programu

Charakteristika školy

Analýza současného stavu ve škole

Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Spolupráce s rodiči

Vzdělávání pedagogů

Metody práce

Jednorázové a další aktivity

Volnočasové aktivity

Řešení přestupků

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Šikanování ve škole

Harmonogram programu na školní rok 2020-2021

Závěr

Úvod

Nárůst různých forem rizikového chování včetně zneužívání návykových látek se týká i populace mládeže a dětí školního věku. Děti, které navštěvují ZŠ, patří k nejohroženější skupině.

Je tedy důležité zahájit primární prevenci v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Z tohoto důvodu i naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování, za pomoci různých subjektů.

Preventivní program vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 14514/2000-51.

Vytýčení rizikového chování

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování
- virtuální drogy (počítače, televize, video), kyberšikana
- záškoláctví
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus
- sexuální zneužívání, zneužívání sektami, prekriminální a kriminální chování, sebepoškozování

Cíl preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy. Důraz klademe na informovanost žáků v hodinách přírodopisu, výchovy ke zdraví, pravouky, přírodovědy a dalších předmětů. Snažíme se do realizace programu zapojit všechny pedagogy.

Při realizaci preventivního programu chceme vést žáky k sebevědomí, správnému sebehodnocení, k poznání sebe sama, k zvládání stresů, k dovednostem řešit své problémy bez pomoci léků a jiných návykových látek , k stanovení si reálných cílů v životě.

Nabízíme volnočasové aktivity, kde se mohou uplatnit všechny děti.

Charakteristika školy

Jsme škola s právní subjektivitou. Pracujeme podle Školního vzdělávacího programu „ Zdravá škola „ platného od 1.9.2007. Od 29.5.2002 jsme součástí projektu „ Škola podporující zdraví.“ V současné době navštěvuje I. stupeň 251 žáků a II. stupeň 255 žáků.

Analýza současného stavu ve škole

Analýza problematiky rizikového chování na školách je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin negativních jevů na školách a vytýčení prognózy. K posouzení problematiky slouží dotazníky, práce třídních učitelů, připomínky dětí- školní parlament. Zjišťování je průběžné, spolupracují učitelé, školní poradenské pracoviště v případě potřeby je přizván odborník v dané oblasti.

Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Garantem programu je školní metodik prevence, který koordinuje práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků. V rámci své činnosti se podílí i na jeho přípravě. Podílí se na analýze současného stavu a na řešení jednotlivých problémů. Spolupracuje s vedením školy, školním poradenským pracovištěm, s ostatními pedagogy a dalšími organizacemi.

Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou o Preventivním programu, jeho realizaci, o dění ve třídě a akcích informováni na třídních schůzkách. Mají možnost konzultací s učiteli, jsou žádáni o spolupráci při některých aktivitách. Rodiče problémových žáků jsou zváni do školy k jednání, kterého se účastní třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence, školní speciální, sociální pedagog, zástupce vedení školy.

S preventivním programem a s aktivitami školy se může veřejnost seznámit také na webových stránkách školy.

Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností účastní aktivit zaměřených na prevenci rizikového chování. Škola jim poskytuje nabídku programů, seminářů a školení zabývajících se touto problematikou.

Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat ve všech předmětech.

Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (slohotové práce na určená téma, referáty, informace z tisku...)
- besedy, diskuse
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání
- párová, skupinová práce ve třídě

Na prvním stupni je v hodinách prvouky a přírodovědy kladen důraz na nebezpečí kouření, kyberšikany a na používání alkoholických nápojů. Děti jsou informovány o možném zneužívání léků a orientačně o jiných drogách.

Na druhém stupni v hodinách chemie a přírodopisu se žáci seznamují s různými druhy návykových látek a jejich škodlivými vlivy na organismus. V hodinách zeměpisu a dějepisu se seznamují se zeměmi, ve kterých se drogy

pěstují, odkud se dovážejí do České republiky a s historickým vývojem pěstování drog. V hodinách výchovy ke zdraví jsou žáci vedeni k osvojení preventivních ochranných kompetencí, jsou využívány hlavně sociální hry, ve kterých se učí obhajovat svůj názor, řešit konflikty ve třídě, trénovat způsob odmítání, využívají se i formy samostatných projektů za použití dostupné literatury. V hodinách informatiky jsou informováni o nebezpečí kyberšikany.

Jednorázové a další aktivity

Budou probíhat besedy s odborníky podle možností školy a momentální nabídky akcí. Žáci musí vědět, kam se obrátit se svými dotazy nebo kde získají potřebné informace. Mají možnost kdykoli prohovořit svoje problémy s metodikem, výchovným poradcem, školním psychologem, speciálním a sociálním pedagogem.

Aktivity, které se opakují:

I. stupeň

- adaptační kurz 1. ročník
- bezpečně do školy
- prevence proti kouření
- prevence příjmu potravy
- zdravé zuby
- kyberšikana
- návštěvy kulturních pořadů dle nabídky
- školní výlety a exkurze
- čas proměn

II. stupeň

- adaptační kurz 6. ročník
- vrstevnické party
- prevence příjmu potravy
- prevence neplánovaných těhotenství
- partnerské vztahy

- akce Chapadla
- prevence kriminality
- prevence zneužívání návykových látek
- návštěvy kulturních pořadů
- školní výlety a exkurze

Volnočasové aktivity

V rámci kroužků mohou žáci navštěvovat zájmovou tělesnou výchovu, košíkovou, florbal, taneční, výtvarný, kroužek, kroužek psaní všemi 10, pěvecké sbory a kluby anglického jazyka. Kroužky jsou vedeny převážně učiteli školy.

Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, které se týká držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy a během školních akcí, bude to klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce.

Bude sledováno i další rizikové chování žáků – záškoláctví, šikana, kyberšikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. jednání s rodiči ve škole
3. doporučení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

PPP Plzeň- pracoviště Klatovy

Speciální pedagogické centrum Plzeň

Oblast zdravotnictví

Dětský lékař

Odborný lékař (školní psycholog, psychiatr)

Oblast sociálních věcí

Sociální odbor – péče o dítě

Policie ČR, Městská policie

Šikanování ve škole

V případě ohlášení šikany nebo při podezření na šikanu postupuje škola podle Programu proti šikanování. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy.

Harmonogram programu na školní rok 2020/2021

Volnočasové aktivity žáků

Zapojení do kroužků na škole

Seznámení žáků s PP

V hodinách přírodopisu, výchovy ke zdraví, prvouky, přírodovědy

Seznámení rodičů s PP

V rámci třídních schůzek, na webu školy

Další besedy a aktivity

Podle aktuálních nabídek a možností školy

Závěr

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně rizikového chování s výcvikem v sociálních dovednostech. V rámci programu budeme preferovat přístupy zaměřené na oblast zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program bere zřetel na věk a osobní charakteristiky žáků.

Jednotlivé části programu budou pravidelně vyhodnocovány.